Nr: 283.

Piątek. 283

D. 28. Listop:

Rok 1823.

KURJER WARSZAWSKI

WSPOMNIENIA.

Pobyt Jerzego Ossolińskiego w Rzymie 1633.

NOWOSCI WARSZAWSKIE.

Jarmark Jesienny Warszawski został przedłużony.

Dnia 9 b.m. o mil kilkanaście od *Warszawy*, na trakcie przez nieostrożność wiozącego, trącona o kamień bryka przewróciła się, iechali w tejże bryce Kobieta lat 32 maiąca i Tandeciarz maiący lat 50, oboie wypadli z bryki i zdawali się być bardzo strwożeni tak że powstać niemogli. Furman zostawiwszy brykę na drodze, pospieszył do poblizkiej wsi wzywać ratunku, w tym nadjechał Postyljon, lecz iuż oboie podróżnych znalazł bez duszy.

z Powowodu wątpliwości o doniesieniu że 73letnia Jzraelita karmi swą Wnuczkę, odebraliśmy wczorajszą Pocztą z *Kalisza*, od iednego z tamecznych Doktorów Medycyny, list następuiący: Że Niemowle z piersi Niewieścich pokarm płynny, czyli mleko wydobyć może, to żadnej niepodpada wątpliwości. w Roku 1804, gdy z polecenia Rządu Austrjackiego, w okolicy *Klimontowa* (w Sandomirskim) zatrudniałem się szczepieniem Ospy ochraniaiącej, przybywszy do wsi *Nawodzice* zwanej, J.W. Hra: *Ledóchowskiego*, gdy Matki zaczęły znosić Dzieci swoie, spostrzegłem podeszłą Niewiastę, karmiącą Dziecię półroczne. Zapytana czyie to Dziecię, odpowiedziała „Córki moiej która służąc na Folwarku, niemoże go trzymać przy sobie. Ja, (rzekła dalej) w dzień karmiłam Dziecię iak mogłam, ale w nocy bałamuciłam go piersią moią. Dziecie ciągnąc wciąż dni kilkanaście obiedwie piersi, wydobyło sobie pokarm, który musi mu być posilnym, bo iest tłuste i zdrowe„ Dziecie Lekarskie więcej podaią podobnych zdarzeń; ja donoszę co widziałem osobiście będąc w Nawodzicach. — Dr: Med: Sk:

Wczoraj na pierwszem widowisku Teatru Francuzkiego w Saskim Pałacu, Sala była napełnioną. Przedstawione sztuki zwłaszcza Komedja *Szkoła Mieszczan*, wykonane zostały dokładnie. JP. *Durand* również iak przed 8mią laty swym talentem zaiął słuchaczów oddaiących sprawiedliwość piękney grze tego usposobionego Artysty.

W końcu zeszłego miesiąca zabrano bandę *Cyganów* składaiącą się z 43 osób trudniących się kradzieżą po różnych miejscach.

We wsi *Kowale* w Obwodzie Sieradzkim, Kot wściekły pokaleczył trzech Włościan, i czworo Dzieci.

We wsi *Ugorscza* w Obwod: *Lipnowskim*, spaliła się 17letnia Dziewczyna, a to przez pożar wszczęty wsuszarni Lnu.

Dyrekcja Jeneralna Loterji Król: Pols: wydała obwieszczenie przypominaiąc Reskrypt Kommissji Rząd: Skarbu, iż wszelkie Loterje zagraniczne i przez Rząd nieupoważnione czyli pokątne, są zupełnie zabronione pod karą od 300 do 600 złp: i innemi. Taż Dyrekcja wzywa aby posiaiący bilety na takowe zakazane Loterje, w Biórze iej w oryginałach bezzwłocznie złożyć nieomieszkali.

Stosownie do Rozporządzenia Listem Pasterskim wydanego, d. 16 odbyło się nabożeństwo solenne w Kościele Katedralnym w *Sejnach*, Dyecezji *Augustowskiej*, na podziękowanie BOGU za szczęśliwe i prędkie obranie Papieża najwyższego Pasterza Kościoła Katolickiego L e o n a XII. Po Mszy Sej i Kazaniu do okoliczności trafnie zastosowanem, JWJX. *Macieiewski* Biskup Sufragan, Dziekan za intonował Hymn Sgo: *Ambróżego*. Urzędnicy Obwodu *Sejneńskiego*, Obywatele i licznie zgromadzony Lud pobożny zanosił do *Nieba* modły gorące nanproszenie łaski i pomocy *Bozkiej* dla nowego Namiestnika Xtusowego, do rządzenia Kościołem Stym.

Gazety *Petersburskie* donoszą iż Poseł Francuzki dawał w *Petersburgu* d. 25 z. m. wspaniałą ucztę z powodu szczęsliwego oswobodzenia Hiszpanji. Tamże żyć przestał sławny Wirtuoz Fortepjanista i Kompozytor *Sztejbelt* (był on w Warszawie przed 12to laty.) —

NOWOSCI ZAGRANICZNE.

z Hiszpanji.

Dowódca Hiszpański *Kadyxu* wydał rozkaz aby wszyscy Cudzoziemcy znajduiący się tamże, wprzeciągu 24 godzin udali się do swych Konsulów i otrzymali od nich najdokładniejsze świadectwa, ieśliby który Cudzoziemiec niemiał takowego świadectwa, będzie uwięziony. — Xże *Rowigo* i wielu wyższych Jenerałów Franc: wraca do *Paryża*. — Podług urzędowego raportu o zdobyciu *Urgelu* takie tam Francuzi znalezli zdobycze; wniewolą wzięci Pułkownik, 10 Oficerów sztabowych, 45 Oficerów i 900 Żołnierzy. Zabrano żywność któraby ieszcze wystarczyła dla osady na 2 miesiące, 54 armat, 1000 Karabinów, 234,000 ładunków, oraz znaczną ilość prochu, bomb, granatów, kartaczów etc. — O zgonie *Riega* takie są ieszcze szczegóły wyjęte z gazet *Madryckich*. Pod szubienice wieziono go w koszu ciągnionym przez Osła. Przed zgonem pro-

sił usilnie aby mu dla przygotowania się na śmierć przysłano Xięży *Dominikanów*, dla których od młodości miał największe uszanowanie, a z których nauką zawsze zachowywał część dla N: M a r j i R ó ż a ń c o w e j. Jakoż ciż Xięża z pobożnością przysposobili *Riega* na śmierć, był ich dobrocią niezmiernie rozczulony. Rzekł ,,Gdy się stanie na rusztowaniu, myśl iest okropną że takim sposobem umierać trzeba, ale szczerze wyznaię że zasłużyłem na to, chociaż wiele z tego złego co mnie przypisuią, stało się tylko w moiem imieniu,, *Riego* wczasie prowadzenia go na mieysce kary, iakoteż przed iej dokonaniem zachował najgłębsze milczenie. — Jenerał Hiszpański *Lopez Bannos* ciągle znajduie się w *Gibraltarze*, a Jenerał *Alawa* żąda udać się do Anglji. —

Z Niemiec.

Królestwo *Wirtemberskie* teraz ma mil kwadra: 359 rozległości, ludność 1,459,983. dusz, z tych wyznania Ewangielic: 997,942, reformowanego 2,393, Rzymsko-Katolickiego 450,121, reszta należy do sekt rozmaityah, a Żydów 9,068; na iedną mile kwadrat: liczy się ludzi 4,070. Królestwo dzieli się na 4 obwody w których iest wyższych urzędów 64, Miast iest 132, miasteczek 177, wsi 1,575 Folwarków 1,878, Kolonji 2,333. Domów w ogóle 215,005, zabezpieczenie od ognia 149,759,225 złł: niemiec: Grunta powiększej części są czynszowe. Koni znajduie się 88,079, owiec 494,708, a między niemi najwięcej Merynosów, wartość gruntu 602 miljonów, a wartość bydła 30 miljonów złn: e.t.c.—Gazety niemieckie są napełnione opisami okropnych spustoszeń iakie w okolicach *Salzburga*, *Raurys* i innych zrządziły nadzwyczajne wylewy, było to ogólne spustoszenie kraiu, biedni mieszkańce są pozbawieni wszystkiego co tylko posiadali. — We Wsi *Szlązkiej Altsajdenburg* tego lata w ogrodzie z iednego ziarna *Lnu* wyrosła ogromna łodyga, znajdowało się w niej nowych ziarn *Lnu* 1545. — w *Wiedniu* Towarzystwo Dam szlachetnych, w dniu Imienin Cesarzowej, rozdało 10 nadgrod dla Sług wiernych, pracowitych i uczciwych.— w Czasie nadzwyczajnych wylewów rzek i powodzi pochodzących z nagłego stopnienia śniegów w górach *Tyrolskich*, właśnie młoda para Wieśniaków miała iechać do Kościoła dla odbycia obrzędu slubnego, w iednej chwili droga zalaną została, a domek Pana młodego będący pod górą również potokiem gwałtownie spadaiącym, zaczął się przechylać. Jakaż trwoga połączona z rospaczą przeiełą serca czułych kochanków, iedna godzina zniszczyła ich nadzieie i majątek. — w Prowincjach *Weneckich* również gwałtowne wezbranie rzek nieocenionych strat stały się przyczyną. Tym bardziej iest zadziwiaiącem to zdarzenie, iż tego lata bardzo rzadko i to tylko małe padały deszcze, a w niektórych Powiatach Włoskich przez kilkanaście tygodni wcale deszcz nie padał. — z *Hamburga* wkrótce wypłyną 4 Okręty które Kompanja Reńsko zachodnio-Jndyjska wysyła do Ameryki Południowej z rozmaitemi Towarami rękodzielni Niemieckich.

Z Paryża.

DziennikiParyzkie są napełnione rozprawami i uwagami o maiących nastąpić posiedzeniech Jzb ciała prawodawczego, i o zmianach iakie wskładzie tychże Jzb maią być proiektowane. Na wszelkie zarzuty w tej mierze czynione ta odpowiedź będzie dostateczną, że Ministrowie szczerze służąc Monarszę i Kraiowi, nieodstąpią swych zasad i swych przyiaciół. — Okropny w *Paryżu* wydarzył się przypadek. Kapłan obrządku Greckiego nazwiskiem *Hisyharys* zamieszkały w Paryżu, maiący iuż lat 70, który w obec sprzymierzonych Monarchów r. 1814 odprawił uroczyste nabożeństwo, d, 10 m b. w własnem mieszkaniu został napadnięty przez iakiegoś człowieka żądaiącego pożyczenia 60 franków, a gdy Kapłan tej pożyczki odmówił, ów zbójca nagle dobył brzytwy i na cal przerżnął szyie szanownemu Starcowi, na krzyk wpadli ludzie, zbójca prawie wściekły ranił służącą i wypadł na podwórze, gdzie został uięty. Jest nadzieia że Kapłan może być uleczonym. *DONIESIE:*

Teatr. Dzis Benefis JP. *Szymanowskiego*

Dziś przyłącza się *D O D A T E K.*

DODATEK do Kurjera Warszawskiego Nru 283.

Merynosy.

z Fraucuzkich wzorowych Owczarni.

Ponieważ sprowadzona tu w r. 1819 *z francji gromada Owiec z gatunku prawdziwych Merynosów, wybranych z Owczarni* Malmaison *i* Chanteloup *na teraz do Wielkiego Xięztwa Poznańskiego przeniesiona została, uwiadamiam więc WW. PP. Amatorów, którzyby na przyszłość tryków z tej trzody nabyć sobie życzyli; aby w tej mierze wprost do JW.* Dezyderyusza Hrabi Chłapowskiego *w* Turwi (5 *mil od Poznania,* 12 *mil od Kalisza,* 12 *mil od od Wrocławia) mieszkaiącego, zgłosić się raczyli. Dobroć tej trzody z prawdziwych Merynosów pochodzących, znana iest dostatecznie każdemu znawcy tak dalece że na iej pochwały cóś więcej przypisywać byłoby rzeczą zbyteczną.*

P. Weyer z Akwizgranu.

Niżej podpisany, uwiadamia Szano: Publiczność, iż Warsztat swój Krawiecki przeniosł z Pałacu Potkańskich do domu pod Nr 585 *przy ulicy Długiej, gdzie obstalować można wszelką robotę Wojskową, oraz Cywilną w najnowszym guście, za najpomierniejszą cenę. A.* Jabłoński.

Tanie Kupno. u Jana Lange *przy ulicy Senatorskiej pod Nr* 496 *dostać można świeżo sprowadzonych Towarów, iak następuie: Strzelby dubeltowki francuzkie, Figułki hemimiczne do strzelb, Noże stołowe, Scyzoryki, Nożyczki, Igły i Igliczki angielkie, Porcelana biała saska, Jedwab do szycia, Nici saskie i angielskie, Pytle młyńskie, Konwie w różnych gatunkach, Kitajki woskowane, Przędza ponsowa do przerabiania Płocien, Desenie kolorowe i do białego haftu.*

Niniejszem zawiadamia się Sza: Publiczność, że galary solne z Krakowa tu nadpłyneły. Kupić takowych życzący, raczą się zgłosić pod Nr 2959 *na Solcu, lub też u Stroża Galarów nazwiskiem Jana, gdzie o bliższych szczegółach dowiedzą się*

w Starem mieście w rogu rynku przy ulicy Krzywekoło pod Nr 181 *i* 182 *Sklep do wódki, Szynkownia do piwa, izba do mieszkania, kuchnia i piwnica, tudzież* 5 *pokoi na* 1*em piętrze z kuchnią, piwnicą i górą, iako i dwie stancje od Nowego Roku do naięcia. Zaś dwa pokoie miesięcznie lub na tygodnie każdego czasu.*

Na terazniejsze wilgotne powietrze, kazałem w fabryce moiej płutna woskowanego czyli ceraty, sporządzać gatunek Tapelt na podłogę, ktore dla swej trwałości, dobroci, elegancji i czystości, daleko zwyczajne płutno w pokoiach zwykle kładzione przewyższaią, ponieważ Tapelty te, prócz swej trwałości, mogą być wczasie zasmolenia gąbką wilgotną zaraz znów wyczyszczone. Takowych Tapelt w deseń i marmurek, iakoteż Cerat, w rozmaitych kolorach, dostać można w handlu moim na Krakows: Przedmieściu Nro 450.

E. *W.* Kuhnke.

Potrzebuiący wygodnego miejsca, stołu, Juspekcji i Repetycji szkolnej dla 2*ch lub* 3*ch Synów swoich, chodzących lub chodzić maiących do Klass niższych Liceum Warszawskiego, znajdzie go w dziedzincu Pałacu Kazimirowskiego. Po obszerniejszą o tem wiadomość udać się raczy do Drukarni Kurjera Warszaw:*

D. 23 t. m. i r. przed południem wysłana Dziewczyna po tabakę Jmieniem *Michelina Szulc* lat maiąca 8, twarzy okrągłej, oczy niebieskie, włosy bląd, miała na sobie kaftanik wełniany, sukienkę w paski, wyszła z Oberży Angielskiej z pod Nr. 613 i niewróciła, Matka iej służy w tymże domu i prosi o przyprowadzenie lub żeby kto dał znać gdzie iest, będzie bardzo za to wdzięczna.

Założona została, w Hotelu Polskim przy ulicy Długiej, Nowa Traktjernia w Staropolskim guście pod znakiem Żarłoka. *Przedsiebierca, ma honor polecić się łaskawym względom Szanownej Publiczności, zaręczaiąc, za gust dobry, prędką usługę i najmierniejszą cenę.*

w Dniu 26 *Listopada* 1823 *r. zgubiony został Wexel pod datto* 25 *Septembra ro:* 1828. *na summę złp:* 2200. *podpisano Bejla Eideł Wdowa Leyzer Michał, Na Ordre Dawid Ehrlich Handluiący w Warsz: Również zgubiony został Kwit od W. Zawadzkiego Browaru, na kamień Kawy zł:* 82 *pod dattą* 14 *Listo: rb. Znalazca raczy oddać za dobrą nadgrodą pod N.*948 *przy ulicy Ptaszej.*

Fryzjer zamieszkały przy ulicy Długiej pod N. 551, w Domu Lasockich, ma zaszczyt polecić się Prześ: Publiczności i uwiadomić iż wynalazł sposób robienia trwałych Loków z włosów pod stroie Damskie, które to loki nigdy się nieprostuią, osobliwie na bale bardzo są wygodne. Kto chce takowe loki z własnych włosów mieć zrobione, niech raczy ie przysłać.

Ktoby życzył nabyć na dziedzictwo, w zastaw, lub wzamian na murowany tu w Warszawie Dom, Wieś w Sandomierskim nad portem położoną, z gruntami

żyżnemi, łąkami, lasem małym, młynami, austerjami, dostateczną pańszczyzną ciągłą i pieszą, awantażownie zagospodarowaną, intraty do 10,000 *złp: rocznie czyniącą; raczy udać się do Drukar: Kurjera, gdzie informacją poweźmie.*

Kamienica przy ulicy Piwnej i Piekarkiej narożna pod Nr 106, iest z wolnej ręki do sprzedania lub zagotowizne lub za kapitał pewny hypoteczny, któryby był umieszczony na dobrach w Wtwie Kaliskiem. Bliższą wiadomość powziąść można w tejże Kamienicy u właścicielki.

Pewna Osoba obznajmiona dostatecznie z gospodarstwem rolniczem, oraz z urządzeniami administracyjnemi, opatrzona wiak najlepsze świadectwa, życzy sobie wejść w obowiązki Kommissarza i Rządcy Dóbr, również zastępcy Wojta Gminy, o czem dalszą informacją powziąść można pod Nr. 352 *w Rynku Nowego Miasta na* 2 *piętrze.*

Niżej podpisany maiąc zamiar wyprzedać zupełnie cały swój skład złożony z Mebli i Pantaljonów Wiedeńskich, Porcelany Francuzkiej i Berlińskiej, Alabastrów, Zegarów stołowych, Zwierciadeł różnej wielkości, Kryształów, Szkła gładkiego stołowego, Obiciów Paryzkich, Obrazów, Ozdób wyzłacanych i wielu innych szczegółów z manufaktur Paryzkich, Londyńskich i Wiedeńskich; ma honor uwiadomić Prześwietną Publiczność, iż takowe Towary po większej części zupełnie do Kraiu wprowadzać zabronione, z zniżeniem o 25 od Sta, przedawać będzie. — *Teodor Wejchhan*, Ner 372, w Domu *Wasilewskiego* przy ulicy Krakowskie Prze: obok Domu Tow: Dobroczynności

PewienObywatel w Obwodzie Gostyńskim w dobrach swych o 4 mile od rzeki Wisły położonych, ma znaczną ilość Dębiny.na Klepki, Belki i Bale zdatnej, do przedania. Życzący cząstkowo lub wogóle takową kupić, zechce się zgłosić do Drukarni Kurjera gdzie poweźmie wiadomość.

Jan Prinoth. właściciel handlu Towarów Galanteryjnych przy ulicy Miodowej Nr 481 maiąc zamiar prędkiego i zupełnego wyprzedania się z Towarów swoich, cenę tychże znacznie zniżył, oczym Szanowną Publiczność niniejszym zawiadamia. W tymże samym handlu są do sprzedania różne meble Pantaljou machoniowy Wiedeński.

Administracja składu Wełny. Uwiadamia właścicieli Dóbr Ziemskich, a mianowicie posiadaiących wełnę do sprzedaży, że fabrykanci tak kraiowi iakoteż zagraniczni zgłaszaią się do składu Administracji po kupno wełny w najlepszym gatunku. Przytem ponawia obwieszczenie, że skład wełny iest umieszczony wczęści Packhoffu w zabudowania Marywilu i tamże czynności Administracji rzeczonego składu każdego dnia wyiąwszy dni Świąteczne są odbywane. — w Warsz: d, 21 Listo: 1823 roku. *Kiślański* Dyrektor składu. *Kurowski* Dozorca.

Przy ulicy Nowy Swiat pod Nr 1252 iest z wolnej ręki do sprzedania za cenę mierną Kareta podwojna, mało używana; dowiedzieć się u Rządcy domu w dziedzincu.

Uwiadamia się Sz: Publiczność, iż wkontynuacji Exekucji, Obrazy Galerją składaiące, w liczbie sztuk przeszło Sto, w Warszawie przy ulicy Miodowej pod Nr: 484 *złożone najkosztowniejsze, a wszczególności Autora* Rafaela *sztuka oryginalna Przemienienia Pańskiego, i z tegoż kopja, Obraz wielki przez* Oleśkiewicza *zrobiony, wramach wielkich wyzłacanych, Obraz także wielki oryginalny przez* Kanalettego, *wyobrażaiący Elekcją* Króla Stanisława, *tudzież Obrazy przez* Dominikina, Correggjo, Carracio, Giuljo Romano, Pussina, Spaoieletto, Ferdynanda, Dello, Gerarda della Notte, Habersztroch, Barranio, *i wielu innych, iakoteż Obrazy ze szkoły* Kazanowy, *wszystkie w wyzłacanych Ramach,* 3 *razy w tydzień toiest: zacząwszy od d,* 11, *Listopada r:b: aż do czasu przedaży wystawione będą na widok publiczny. Przedaż zaś od d,* 2*go Grudnia r: b: o godzinie* 9 *zrana rozpocznie się, i kontynuowaną będzie, od godziny powyższej, do godzi:* 1 *z południa codziennie, aż do zupełnego wyprzedania, każdy więcej daiący za gotowe pieniądze przybicie otrzyma.— w Warszawie d,* 8 *Listopada* 1823 *r:* *Sta:* Modzelewski *Komornik.*

Na Podwalu pod Nr 525 *pierwsze piętro z wozownią i stajnią każdego czasu iest do naięcia.*

Dozór Magazynu Rządowego Drzewa i innych płodów leśnych. Podaie niniejszym do wiadomości, iż na mocy Reskryptu Kommissji Rząd: Przychodów i Skarbu z d. 25 Listopa: r. b. Nr 51855/3675 w d, 9 Grudnia rb. od godzi: 9 zrana do godzi: 4ej. z południa w Kancellarji Dozoru Magazynu Rządowego, Drzewa przy ulicy Bugaj pod Nrmi 2602/3 odbędzie się licytacja na przerżnięcie, połupanie i odstawę sążni dla Garnizonu Wojska Polskiego w Warszawie, iakoteż dla Obozu na rok cały 1824. Chęć do licytacj maiący złożyć powinien iako Vadium zł: 6000 w gotowiźnie. Warunki do tej licytacji codziennie w Kancellarji wyżej wspomnionej każdego czasu przejrzeć będzie można.

Jnspektor *Sachocki. Kontroler Rossmann.*

Chustkę zgubiono onegdaj w Teatrze Nar: można odebrać w Drukarni Kurjera Warszawskiego.

4ty Miesiąc iak zginął Pies Szpic, czerwone i białe łaty maiący po sobie, iuż stary, prosze aby był oddany przy ulicy Fraciszkańskiej pod Nr 1808